

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

GEOGRAFINIS TESTAS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

1. Kuriam kalnų tipui priklauso nuotraukoje pavaizduoti kalnai?
- A eroziniais kalnams
  - B luistiniais kalnams
  - C raukšliniais kalnams
  - D vulkaniniais kalnams

2. Ši nuotrauka padaryta Australijoje. Kurią dieną?
- A balandžio 5 d.
  - B liepos 5 d.
  - C sausio 5 d.
  - D spalio 5 d.

3. Kurios didelės pasaulio upės žemupyje matomas palydovinėje nuotraukoje?
- A Gango
  - B Mekongo
  - C Paranos
  - D Zambezės

4. Kuriam kranto tipui priklauso nuotraukoje matoma pakrantė?
- A dalmatiniam krantui
  - B fjordiniam krantui
  - C šcheriniam krantui
  - D vatiniam krantui

5. Beveik visos Pietų Amerikos šalys yra:
- A monarchijos
  - B parlamentinės respublikos
  - C prezidentinės respublikos
  - D vienpartinės respublikos

6. Kurioje šalyje nuo 2003 metų tęsiasi vienas kruviniausių Afrikoje Darfūro konfliktas?

- A Libijoje
- B Nigeryje
- C Somalyje
- D Sudane

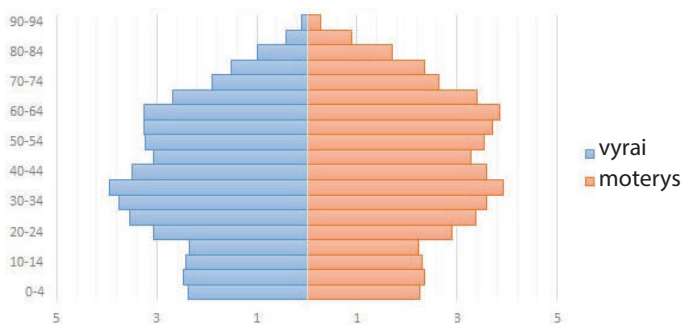
7. Nurodyk šalį, kuri rečiausiai gyvenamų šalių lentelėje pažymėta klausuku.

- A Australija
- B Kanada
- C Libija
- D Saudo Arabija

Šalis	Gyv. skaičius, mln.	Gyv. tankumas, žm./km ²
Mongolija	3	1,7
Namibija	2	2,6
?	22	2,9

8. Kurios tai Europos šalies demografinė piramidė?

- A Airijos
- B Bulgarijos
- C Prancūzijos
- D Švedijos

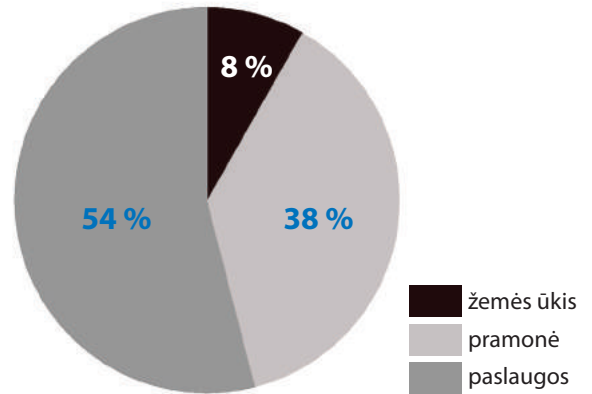

9. Prieš kiek maždaug metų baigėsi paskutinis ledynmetis?

- A 4000 metų
- B 14 000 metų
- C 40 000 metų
- D 140 000 metų

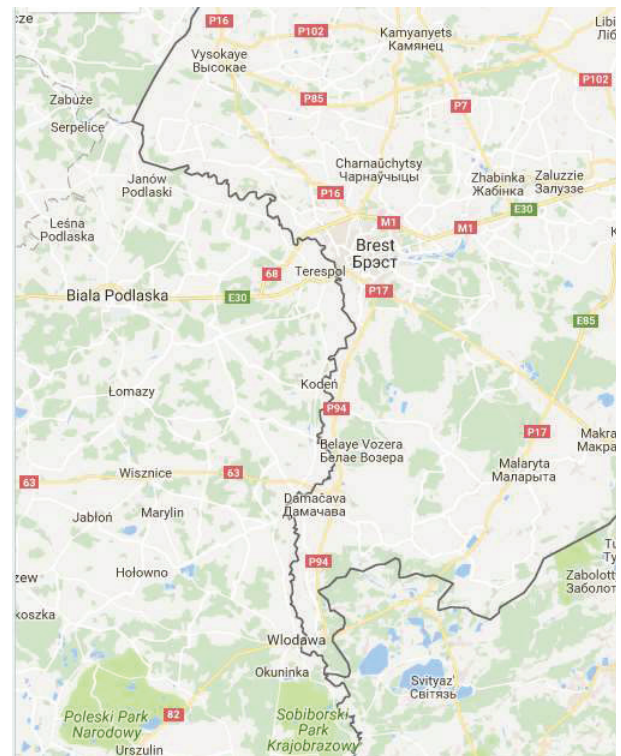
10. Kurios šalies BVP struktūra vaizduojama diagramoje?

- A Latvijos
- B Malaizijos
- C Mozambiko
- D Prancūzijos

11. Kuri upė teka šiuo Lenkijos ir Baltarusijos pasieniu?

- A Biarezina
- B Bugas
- C Pripetė
- D Vysla

12. Kuri sala anksčiau buvo vadinama „Ceilonu“?

- A Kalimantanas
- B Madagaskaras
- C Šri Lanka
- D Taivanas

13. Šis paukštis gyvena tik Naujojoje Zelandijoje. Kaip mokliškai vadinamos tik tam tikrame geografiniame regione gyvenančios augalų ir gyvūnų rūšys?

- A efemerai
- B endemikai
- C epifitai
- D reducentai

14. Kurio tipo laivai dabar perveža daugiausia plataus vartojimo prekių?

- A konteineriniai laivai
- B ro-ro tipo laivai
- C tanklaiviai
- D universalūs sausakrūviai

15. Kuriame globalizacijos sektoriuje Lietuva yra viena iš lyderių?

- A greitojo maisto restoranų skaičiumi
- B komunikacijų technologijose
- C tarptautinės prekybos liberalizavime
- D žemės ūkio produktų prekyboje

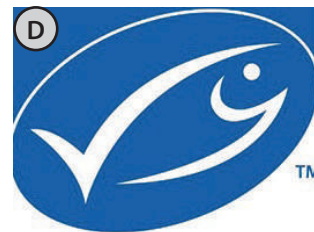
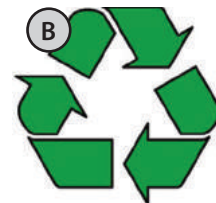
16. Kurios šalies globalizaciją vaizduoja šis paveikslas?

- A Japonijos
- B Kinijos
- C Pietų Korėjos
- D Vietnamo

17. Kuris yra „Sąžiningos prekybos“ (Fair trade) ženklas?

- A A
- B B
- C C
- D D

18. Faktą, kad Lietuvoje prie Purnuškių kaimo yra geografinis Europos centras, paskelbė:

- A Lietuvos mokslų akademija 1988 m.
- B Lietuvos Rekordų knyga 1998 m.
- C Nacionalinis Prancūzijos geografijos institutas 1990 m.
- D Vilniaus universiteto Geografijos katedra 2001 m.

19. Kurioje šalyje yra šis „Mc Donald’s“ restoranas?

- A Airijoje
- B Izraelyje
- C Kanadoje
- D Meksikoje

20. Ką vaizduoja šis žemėlapis?

- A elektronikos prekių eksportą
- B imigrantų skaičių
- C naftos importą
- D personalinių kompiuterių skaičių

21. Kuriame kaimyninės Baltarusijos mieste yra ši į UNESCO paveldo sąrašą įtraukta pilis?

- A Gardine
- B Myriuje
- C Naugarduke
- D Nesvyžiuje

22. Vasarą Merkio vanduo šaltesnis nei kitų upių dėl to, kad:

- A krantai gausiai apaugę
- B upė teka smėžemiais
- C upėje daug versmių
- D vingiuoja per miškingas vietas

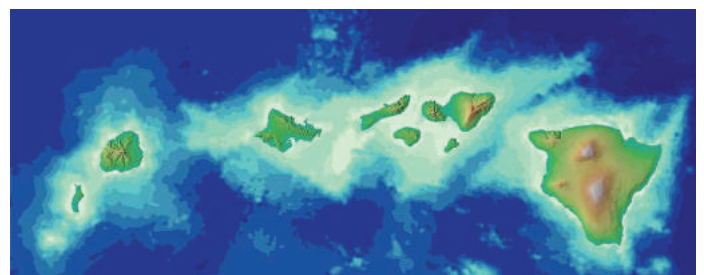
23. Kuris objektas yra šioje vietoje netoli Kauno?

- A Dovainonių piliakalnis
- B Gastilionų gūbrys
- C Kauno hidroelektrinė
- D Kruonio hidroakumuliacinė elektrinė

24. Kuris salynas, susiformavęs ant „karštojo taško“ ir gausiai lankomas turistų, vaizduojamas reljefo žemėlapyje?

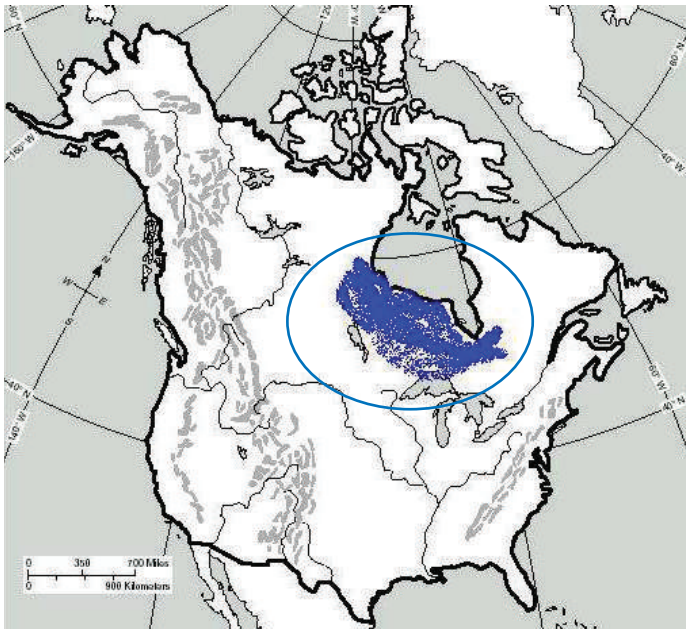
- A Havajai
- B Kanarai
- C Maldyvai
- D Seišeliai

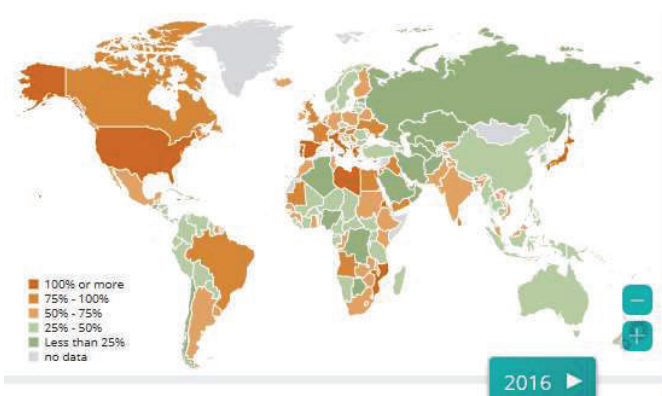
25. Kuris geografinis objektas pažymėtas ir apibrauktas šiame žemėlapyje?

- A Centrinės lygumos
- B Didžiosios lygumos
- C Hadsono plokščiakalnis
- D Kanados skydas

26. Šis žemėlapis rodo valdžios sektoriaus skolą. Kaip dažniausiai apibūdinama šalies skola ?

- A procentas nuo šalies BVP
- B procentas nuo šalies gyventojų skolų
- C procentas nuo šalies kreditų skaičiaus
- D procentas nuo visų šalies pajamų

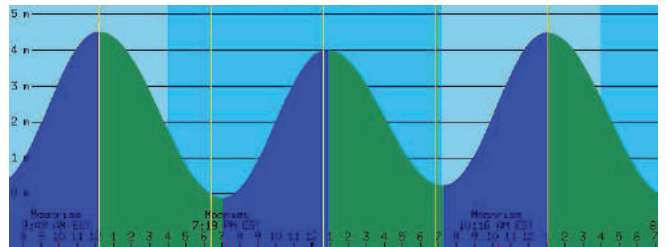

27. Kuri šalis nėra „Didžiojo septyneto“ narė?

- A Italija
- B Japonija
- C Kanada
- D Kinija

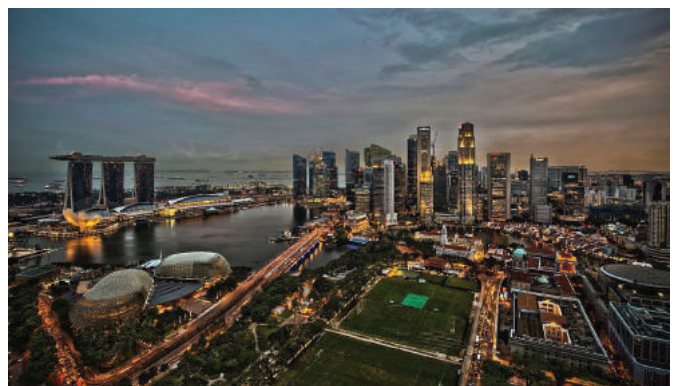
28. Kuris kasdienis reiškinys vaizduojamas tokioje diagramoje?

- A bangų aukštis
- B dienos ir nakties kaita
- C potvynių ir atoslūgių grafikas
- D vėjo stiprumas

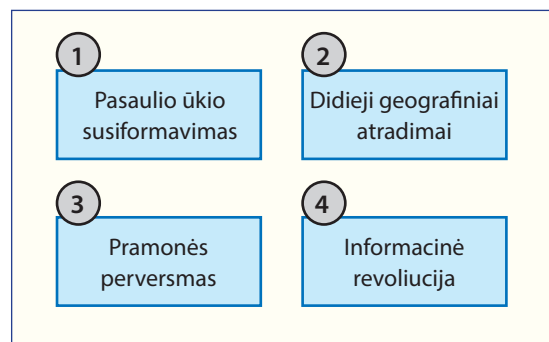
29. Šis miestas garsėja didžiausiu pasaulyje konteineriniu jūrų uostu. Kur jis yra?

- A Honkonge
- B Roterdame
- C Singapūre
- D Tokijuje

30. Kuriame atsakymo variante teisinga chronologine tvarka nurodyti globalizacijos raidą lėmę procesai?

- A 1, 2, 3, 4
- B 2, 3, 4, 1
- C 2, 1, 3, 4
- D 3, 2, 1, 4

ATSAKYMAI

1	A
2	C
3	C
4	D
5	C
6	D
7	A
8	B
9	B
10	B
11	B
12	C
13	B
14	A
15	B
16	C
17	C
18	C
19	B
20	D
21	B
22	C
23	D
24	A
25	D
26	A
27	D
28	C
29	C
30	C

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

PRAKTIŠKOS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

Masteliai: atstumų skaičiavimas

(2 taškai)

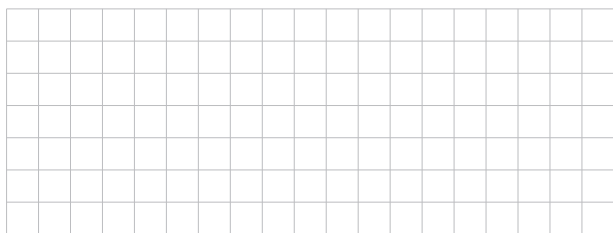
Naudodamiesi pateikta informacija, atlikite skaičiavimus.

1. Apskaičiuokite atstumą tarp Madrido ir Maskvos, gautą reikšmę įrašykite tam paliktoje vietoje.
2. Nustatykite kuo tikslesnį žemėlapijo mastelį.

Madridas – Maskva

1 : 25 000 000

Atstumas žemėlapyje = 13,2 cm

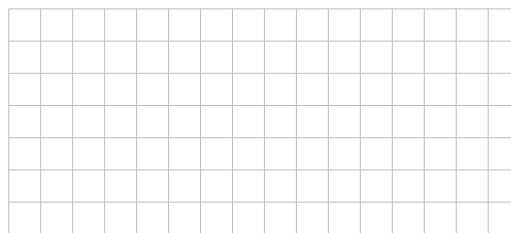

Madridas yra _____ km atstumu nuo Maskvos

Kasablanka – Kairas

Atstumas žemėlapyje = 10,2 cm

Tikrasis atstumas tarp miestų = 3670 km

Žemėlapijo mastelis: ~ _____

Laiko skirtumai

(3 taškai)

Priminimas: 1° – 4 min.

1. Apskaičiuokite labiausiai į vakarus nutolusio Lietuvos taško (Kuršių nerija, Neringa, 4 km į vakarus nuo Nidos – 20°58' r. ilg.) ir labiausiai į rytus nutolusios vietovės (Ignalinos raj., Vosiūnų kaimas – 26°51' r. ilg.) vietinio laiko skirtumą.

(2 taškai)

Nurodykite vienos minutės laiko trukmę: _____

Laiko skirtumas tarp kraštinių vietovių: _____

2. Dviejų vietovių geografinės ilgumos skirtumas yra 116°. Apskaičiuokite, kiek skiriasi šių vietovių Saulės laikas.

(1 taškas)

Atsakymas: _____

Žemynų išstėjimas

(4 taškai)

Žemiau pateiktos Šiaurės Amerikos ir Pietų Amerikos žemynų kraštinių taškų (šiaurėje ir pietuose) platumos koordinatės.

Apskaičiuokite žemynų ilgį (išstėjimą) pagal dienovidinius laipsniais ir kilometrais.

Šiaurės Amerika: 64°39' š. pl. 7°12' š. pl.

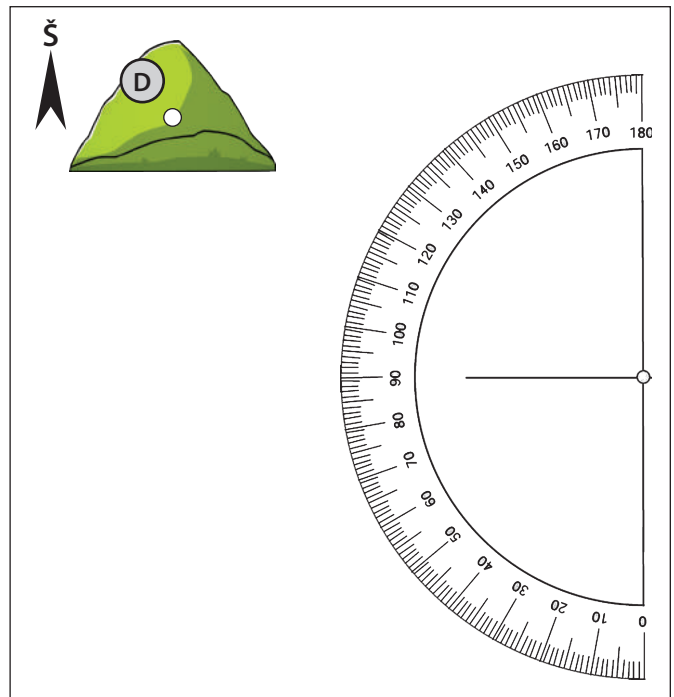
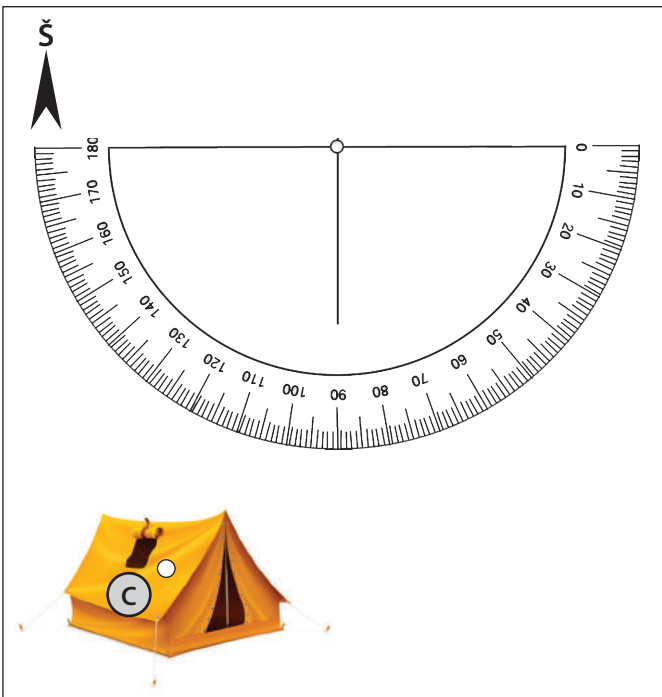
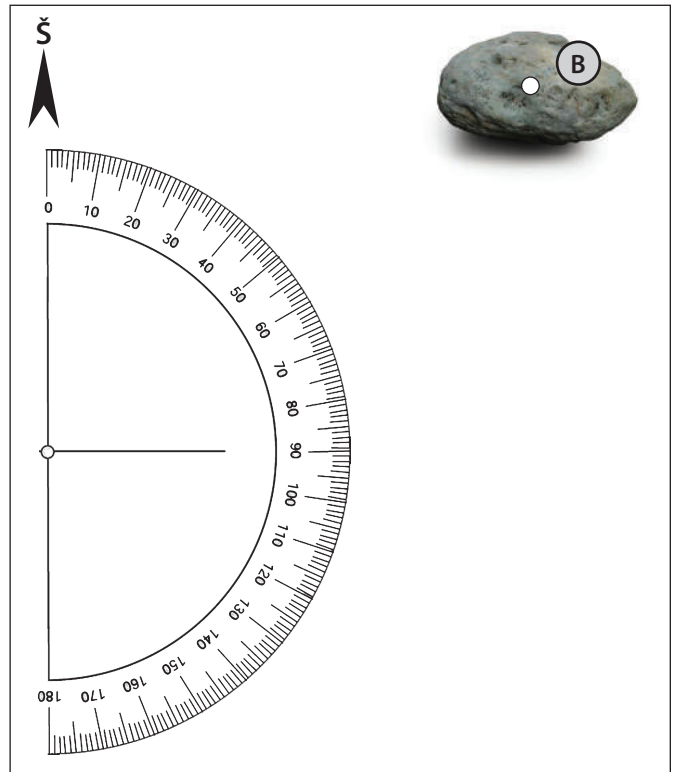
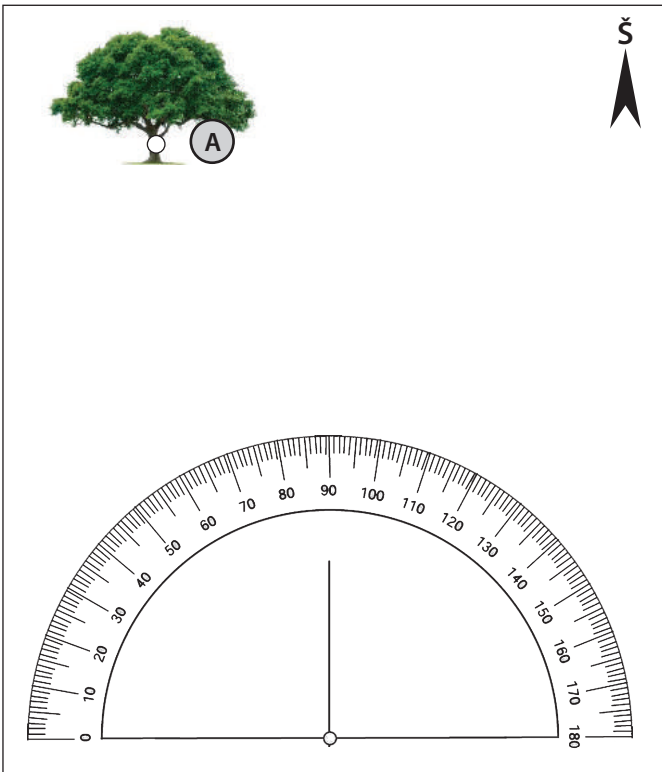
Priminimas: 1° platumos = 111 km

Pietų Amerika: 12°45' š. pl. 55°59' p. pl.

Šiaurės Amerika: _____ ° _____ ' ; _____ km

Pietų Amerika: _____ ° _____ ' ; _____ km

Naudodamiesi matlankiu, nustatykite azimutus į nurodytus objektus (baltus taškus).

A objektas: azimutas _____ °

B objektas: azimutas _____ °

C objektas: azimutas _____ °

D objektas: azimutas _____ °

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

PRAKTIŠKOS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

Masteliai: atstumų skaičiavimas

(2 taškai)

Naudodamiesi pateikta informacija, atlikite skaičiavimus.

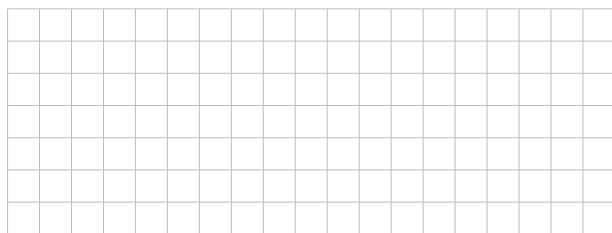
1. Apskaičiuokite atstumą tarp Madrido ir Maskvos, gautą reikšmę įrašykite tam paliktoje vietoje.

2. Nustatykite kuo tikslesnį žemėlapio mastelį.

Madridas – Maskva

1 : 25 000 000

Atstumas žemėlapyje = 13,2 cm

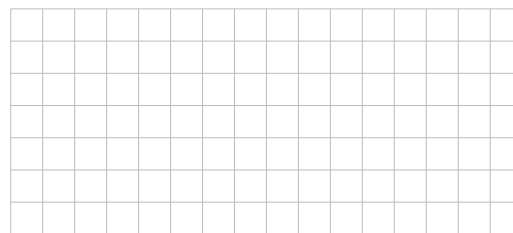

Madridas yra 3300 km atstumu nuo Maskvos

Kasablanka – Kairas

Atstumas žemėlapyje = 10,2 cm

Tikrasis atstumas tarp miestų = 3670 km

Žemėlapijo mastelis: ~ 1 : 36 000 000

Laiko skirtumai

(3 taškai)

Priminimas: 1° – 4 min.

1. Apskaičiuokite labiausiai į vakarus nutolusio Lietuvos taško (Kuršių nerija, Neringa, 4 km į vakarus nuo Nidos – 20°58' r. ilg.) ir labiausiai į rytus nutolusios vietovės (Ignalinos raj., Vosiūnų kaimas – 26°51' r. ilg.) vietinio laiko skirtumą.

(2 taškai)

Nurodykite vienos minutės laiko trukmę: 4 s

Laiko skirtumas tarp kraštinių vietovių: 23 min. 32 sek.

2. Dviejų vietovių geografinės ilgumos skirtumas yra 116°. Apskaičiuokite, kiek skiriasi šių vietovių Saulės laikas.

(1 taškas)

Atsakymas: 7 val. 44 min.

Pastaba: jeigu atsakymas išreiškiamas tik minutėmis – toks atsakymas neužskaitomas

Žemynų ištęstumas

(4 taškai)

Žemiau pateiktos Šiaurės Amerikos ir Pietų Amerikos žemynų kraštinių taškų (šiaurėje ir pietuose) platumos koordinatės.

Apskaičiuokite žemynų ilgį (ištęstumą) pagal dienovidinius laipsniais ir kilometrais.

Šiaurės Amerika: 64°39' š. pl. 7°12' š. pl.

Priminimas: 1° platumos = 111 km

Pietų Amerika: 12°45' š. pl. 55°59' p. pl.

Šiaurės Amerika: 64 ° 39 ' ; 7176 km

Pietų Amerika: 68 ° 44 ' ; 7629 km

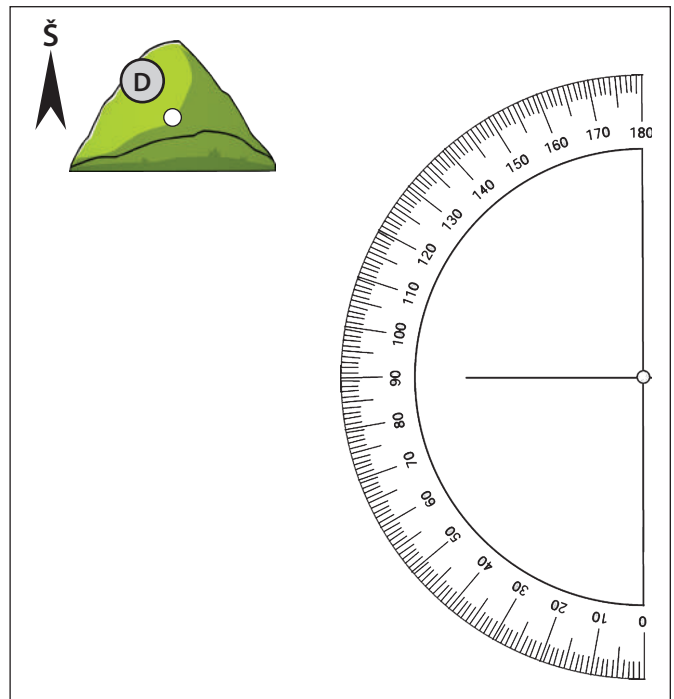
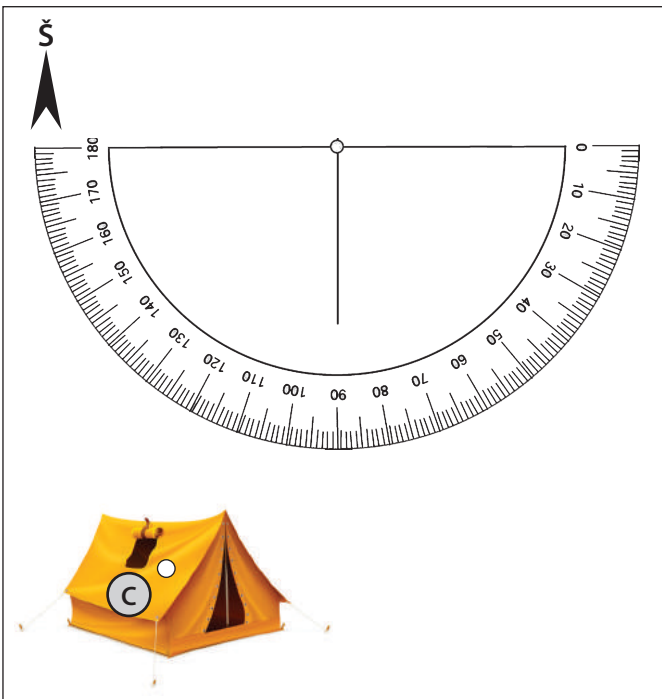
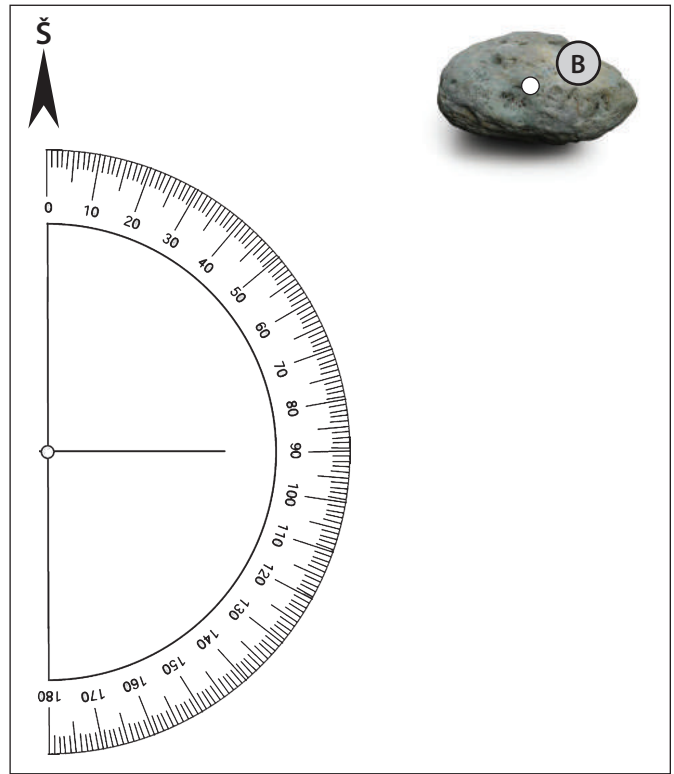
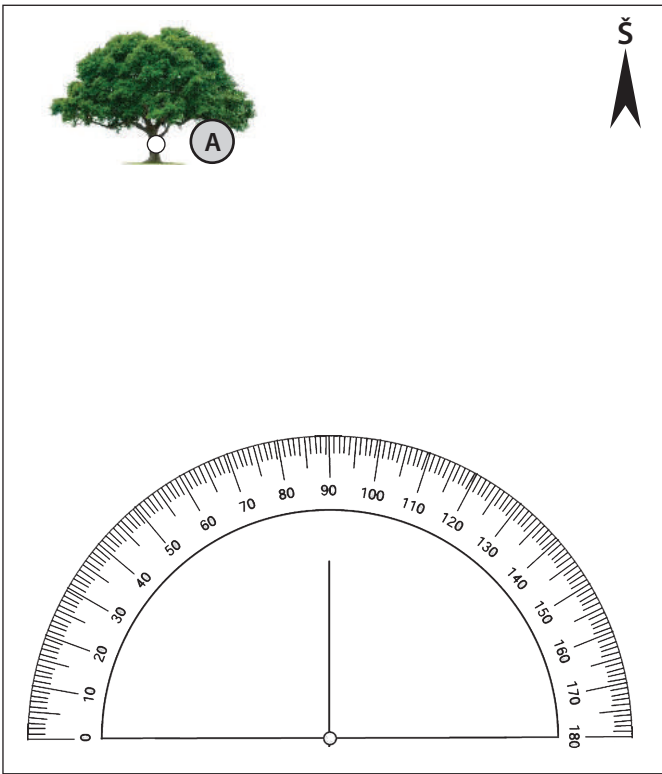
Po vieno tšk. už kiekvieną tikslų atsakymą

Azimuto nustatymas

(4 taškai)

Naudodamiesi matlankiu, nustatykite azimutus į nurodytus objektus (baltus taškus).

A objektas: azimutas 344 °

C objektas: azimutas 202 °

B objektas: azimutas 53 °

D objektas: azimutas 299 °

Galima paklaida: +/-1°

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

TEORINĖS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

1 užduotis

Europos klimatas

(13 taškų)

1. Naudodamiesi kontūriniu žemėlapiu, palyginkite Europos miestų klimato rodiklius ir atsakykite į klausimus.

1.1. Korkas (A) – Londonas (B).

Kuriame mieste vidutinė liepos mėnesio oro temperatūra yra aukštesnė? Paaškindite, kodėl.

(2 taškai)

1.2. Budė (norv. Bodø) (C) – Oslas (D).

Kuriame mieste vidutinė sausio mėnesio oro temperatūra yra žemesnė? Paaškindite, kodėl (nurodykite dvi priežastis).

(3 taškai)

1) _____

---

2) _____

1.3. Gdanskas (E) – Budapeštas (F).

Kuriame mieste vidutinė metinė oro temperatūra yra aukštesnė? Paaiškinkite, kodėl.

(2 taškai)

1.4. Madridas (G) – Roma (H).

Kuriame mieste metinė oro temperatūros amplitudė yra didesnė? Paaiškinkite, kodėl.

(2 taškai)

1.5. Amsterdamas (I) – Luganas (J).

Kuriame mieste metinis kritulių kiekis yra didesnis? Paaiškinkite, kodėl.

(2 taškai)

---

2. Kai kurie mokslininkai mano, kad visuotinis klimato atšilimas gali, atvirkščiai vyraujančiai nuomonei, sukelti ženklų Europos klimato atvėsimą. Kuo remiantis galima patvirtinti tokią hipotezę?

(1 taškas)

---

3. Žiūrint į kai kuriuos XVII a. olandų tapytojų paveikslus, matyti, kokie klimato pokyčiai šioje šalyje įvyko nuo tų laikų. Paaiškinkite, kas vaizduojama šiuose paveiksluose, iš ko galėtume daryti tokią išvadą – Vakarų Europos klimatas dabar ir prieš 300–400 metų gerokai skyrėsi.

(1 taškas)

---

1. Lentelėje pateikti dešimties pasaulinio garso turizmo objektų apibūdinimai. Priskirkite iš pateikto sąrašo kiekvienam apibūdinimui tinkantį objekto pavadinimą. Nurodykite šalį, kurioje yra objektas.

(10 taškų)

Alhambra	Čičen Ica	Palmyra	Sigirija
Ankor Vatas	Jeloustonas	Persepolis	Sintra
Baganas	Kapris	Raudonasis fortas	Timoras
Balis	Maču Pikču	Santorinas	Uluru
Burdž Chalifa	<i>Oriental Pearl Tower</i>	Serengetis	Uždraustasis miestas

Turizmo objektas	Apibūdinimas	Šalis
	Nedidelė sala tropikuose, kurią kasmet aplanko apie 5 mln. turistų. Saloje yra apie 10 000 šventyklų, daugiausia induistų	
	Vienas didžiausių monolitų pasaulyje. Ši vieniša 350 m aukščio uola stūkso virš beribių pusdykumių platybių. Ji keičia spalvą dienos metu	
	XIV–XV a. rūmai, arabų architektūros šedevras. Ypatingu grožiu išsiskiria „Liūtų kiemas“ su fontanu ir puošnios „korinės“ lubos	
	Vis dar aukščiausi pasaulyje išliekantis dangoraižis, pastatytas dykumoje	
	Imperatoriaus rezidencija, laikoma didžiausiu rūmų kompleksu pasaulyje (720 000 m ² ploto, beveik tūkstantis pastatų)	
	Bene įspūdingiausias majų civilizacijos miestas su daugybe šventyklų	
	Vienas garsiausių nacionalinių parkų. Jame galima pamatyti masines stambių laukinių gyvūnų migracijas	
	Vieno garsiausių senojo antikinio miesto, klestėjusio II–III a. po Kr., griuvėsiai. Beveik tris kilometrus besitęsiančias šventyklas, arkas, kolonadas supa dykuma	
	Įspūdingo grožio vulkaninė sala, kurią sudaro virš vandens styrančios kraterio–kalderos dalys. Tamsios vulkaninės uolienos kontrastuoja su akinamai baltais ant stačių šlaitų stovinčiais namais	
	Didžiulis IX–XV a. pastatytas induistų šventyklų kompleksas, khmerų architektūros šedevras, kuriame daug pastatų, kuriuos glemžiasi augalų šaknys	

2. Kuriuos du lentelėje esančius objektus supa drėgnieji atogrąžų miškai? **(1 taškas)**
-
3. Kuris lentelėje esantis objektas susijęs su mitu apie Atlantidą? Kaip jis su juo susijęs? **(2 taškai)**
-
-
-
4. Kuriam iš objektų šiuo metu iškilusi grėsmė išnykti? Kodėl? **(2 taškai)**
-
-
-
5. Kuris vienas lentelėje esantis objektas pateko į Naujų pasaulio stebuklų septintuką, kurį išrinko pasaulio gyventojai, o 2007 m. paskelbė „New Open World“ korporacija (*New Open World Corporation, NOWC*)? **(1 taškas)**
-

1. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tam tikros veiklos buvo priskirtos politinės veiklos sritims. Atsižvelgdami į valstybių sprendimo galimybes, reikiamose lentelės vietose įrašykite tris nurodytas sritis. Pateikite po vieną tokio priskyrimo priežastį.

(6 taškai)

Politinės veiklos sritys: švietimas, užsienio prekyba, transportas.

Valstybės sprendimų galimybės	Politinės veiklos sritis	Priskyrimo priežastis
Bendrąją tvarką reglamentuoja ES		
Valstybė šią sritį derina kartu su ES		
ES minimaliai reguliuoja šią sritį		

2. Lietuvai įstojus į ES, mūsų šalies gyventojai gali naudotis akivaizdžiais narystės privalumais. Tuo pačiu atsirado ir kai kurių problemų. Nurodykite po tris Lietuvos narystės ES privalumus ir problemas.

(6 taškai)

Privalumai	Problemos

2011 m. globalizacijos indeksas

Nr. / Šalis	KOF indeks- so vertė	Nr. / Šalis	Ekonominė globalizacija	Nr. / Šalis	Socialinė globalizacija	Nr. / Šalis	Politinė globalizacija
1. Belgija	92,60	1. Singapūras	96,80	1. Šveicarija	93,26	1. Prancūzija	98,43
2. Austrija	91,67	2. Liuksemburgas	93,11	2. Austrija	91,74	2. Italija	98,37
3. Olandija	91,17	3. Airija	92,93	3. Belgija	90,43	3. Belgija	98,13
4. Švedija	89,26	4. Malta	91,98	4. Kanada	89,46	4. Austrija	97,37
5. Šveicarija	88,98	5. Belgija	90,95	5. Olandija	88,91	5. Ispanija	96,62
6. Danija	88,96	6. Olandija	90,72	6. Danija	87,72	6. Švedija	96,30
7. Prancūzija	87,65	7. Vengrija	89,82	7. JK	87,16	7. Olandija	95,11
8. Vengrija	87,62	8. Estija	89,20	8. Prancūzija	86,30	8. Portugalija	95,08
9. Portugalija	87,28	9. Bahreinas	88,49	9. Švedija	85,80	9. Lenkija	94,90
10. Airija	86,45	10. Švedija	87,90	10. Slovakija	85,41	10. Kanada	94,64
11. Suomija	86,43	11. Kipras	87,62	11. Portugalija	84,89	11. Graikija	94,11
12. Čekija	86,33	12. Austrija	87,58	12. Vokietija	84,59	12. Danija	93,95

2016 m. globalizacijos indeksas

Nr. / Šalis	KOF indeks- so vertė	Nr. / Šalis	Ekonominė globalizacija	Nr. / Šalis	Socialinė globalizacija	Nr. / Šalis	Politinė globalizacija
1. Olandija	91,70	1. Singapūras	96,06	1. Austrija	91,30	1. Italija	97,53
2. Airija	91,64	2. Airija	93,08	2. Singapūras	91,15	2. Prancūzija	97,29
3. Belgija	90,51	3. Liuksemburgas	91,80	3. Šveicarija	91,10	3. Belgija	96,51
4. Austrija	89,83	4. Olandija	90,89	4. Airija	90,98	4. Austrija	96,37
5. Šveicarija	87,01	5. Malta	90,28	5. Olandija	90,77	5. Ispanija	95,99
6. Singapūras	86,93	6. JAE	88,39	6. Belgija	90,45	6. JK	94,95
7. Danija	86,44	7. Vengrija	86,85	7. Puerto Rikas	90,36	7. Švedija	94,65
8. Švedija	85,92	8. Estija	86,11	8. Kanada	89,26	8. Brazilija	94,31
9. Vengrija	85,78	9. Belgija	85,95	9. Kipras	88,21	9. Olandija	94,01
10. Kanada	85,67	10. Bahreinas	85,51	10. Danija	87,29	10. Šveicarija	93,41
11. Suomija	85,47	11. Mauricijus	85,23	11. Prancūzija	87,14	11. Kanada	93,17
12. Portugalija	85,08	12. Slovakija	83,63	12. JK	86,08	12. JAE	93,01

1. KOF globalizacijos indeksas atspindi pasaulio šalių globalizacijos lygį. Šis indeksas sudaromas iš trijų rodiklių, arba, kitaip vadinamų, indikatorių: *ekonomikos*, *socialinio* ir *politinio*. Palyginkite 2011 ir 2016 metų KOF globalizacijos indekso 12-tuką. Nurodykite, kaip per šį laikotarpį pasikeitė labiausiai globalizuotų valstybių pasiskirstymas žemynuose.

(2 taškai)

---

2. Paaiškinkite, kodėl 2011 metais tarp 12 labiausiai pagal KOF indeksą globalizuotų valstybių nebuvo Singapūro. **(1 taškas)**

---

3. Kanada pagal ekonominės globalizacijos lygį 2016 metais buvo 34 vietoje. Kas lėmė tokį Kanados ekonominės globalizacijos rodiklį? **(1 taškas)**

---

4. Kurie du JAV pastarieji politiniai sprendimai gali turėti neigiamos įtakos šios šalies globalizacijos lygiui? **(2 taškai)**

1)

---

2)

---

5. Išnagrinėkite karikatūrą ir atsakykite į klausimus.

5.1. Koks šios karikatūros ryšys su globalizacija? **(1 taškas)**

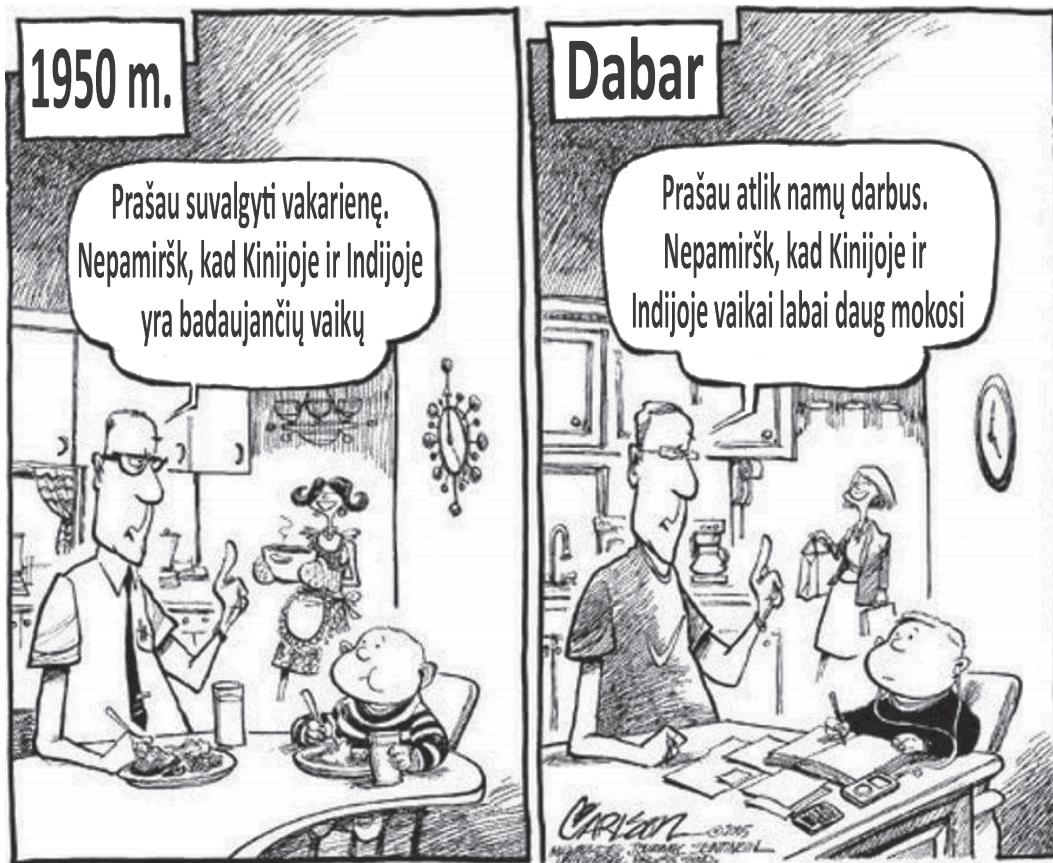
5.2. Ką vaizduoja šios karikatūros herojus? **(1 taškas)**

5.3. Koks paslaugų sektorius lėmė karikatūroje pavaizduoto proceso susiformavimą? **(1 taškas)**

---

6. Išnagrinėkite karikatūrą ir atsakykite į klausimus.

6.1. Kokia yra pagrindinė šių dviejų piešinių palyginimo mintis?

(1 taškas)

6.2. Kuo dabartinis tėvo pamokymas sūnui siejasi su globalizacija?

(1 taškas)

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

TEORINĖS UŽDUOTYS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

1 užduotis

Europos klimatas

(13 taškų)

1. Naudodamiesi kontūriniu žemėlapiu, palyginkite Europos miestų klimato rodiklius ir atsakykite į klausimus.

- 1.1. Korkas (A) – Londonas (B).

Kuriame mieste vidutinė liepos mėnesio oro temperatūra yra aukštesnė? Paaškindite, kodėl.

(2 taškai)

Londonė. Korke vasarą vyrauja vėsios jūrinės oro masės / Korkui būdingas labiau jūrinis klimatas nei Londonui

- 1.2. Budė (norv. Bodø) (C) – Oslas (D).

Kuriame mieste vidutinė sausio mėnesio oro temperatūra yra žemesnė? Paaškindite, kodėl (nurodykite dvi priežastis).

(3 taškai)

- 1) Osle

Pirma priežastis: Netoli Budė teka šiltoji Šiaurės Atlanto srovė, Oslas yra atokiau nuo jos / Dėl šiltosios srovės poveikio

- 2) Antra priežastis: Oslui šiltesnių oro masių iš vandenyno pusės judėjimą užstoja Skandinavijos kalnai

1.3. Gdanskas (E) – Budapeštas (F).

Kuriame mieste vidutinė metinė oro temperatūra yra aukštesnė? Paašinkite, kodėl.

(2 taškai)

Budapešte

Budapeštas gauna gerokai daugiau saulės spinduliuotės nei Gdanskas / Budapešte saulės spinduliai krinta statesniu kampu / Budapeštas yra arčiau pusiaujo

Netinka: Budapeštas yra piečiau nei Gdanskas

1.4. Madridas (G) – Roma (H).

Kuriame mieste metinė oro temperatūros amplitudė yra didesnė?

Paašinkite, kodėl.

(2 taškai)

Madride

Madridas yra toliau nuo jūros / Roma yra prie jūros, kuri švelnina klimatą (šiltesnė žiema, vėsesnė vasara)

1.5. Amsterdamas (I) – Luganas (J).

Kuriame mieste metinis kritulių kiekis yra didesnis? Paašinkite, kodėl.

(2 taškai)

Lugane

Luganas yra Alpėse, kur iškrinta gerokai daugiau kritulių / Luganas yra kalnuose / Kalnuose dažniausiai iškrinta daugiau kritulių, nei žemumose

- 2.** Kai kurie mokslininkai mano, kad visuotinis klimato atšilimas gali, atvirkščiai vyraujančiai nuomonei, sukelti ženklų Europos klimato atvėsimą. Kuo remiantis galima patvirtinti tokią hipotezę?

(1 taškas)

Arkties ledynų tirpimas gali sutrikdyti Šiaurės Atlanto (Golfo) srovės judėjimą palei Europos krantus

- 3.** Žiūrint į kai kuriuos XVII a. olandų tapytojų paveikslus, matyti, kokie klimato pokyčiai šioje šalyje įvyko nuo tų laikų. Paašinkite, kas vaizduojama šiuose paveiksluose, iš ko galėtume daryti tokią išvadą – Vakarų Europos klimatas dabar ir prieš 300–400 metų gerokai skyrėsi.

(1 taškas)

Daugelyje olandų tapytojų paveikslų yra tikros žiemos vaizdai: sniegu apgaubti laukai, ledu padengti kanalai bei ežerai, kuriuose gausu čiuožėjų. Dabar žiemos šioje šalyje gerokai šiltesnės, o ledo dangos nėra arba ji išsilaiko trumpai

1. Lentelėje pateikti dešimties pasaulinio garso turizmo objektų apibūdinimai. Priskirkite iš pateikto sąrašo kiekvienam apibūdinimui tinkantį objekto pavadinimą. Nurodykite šalį, kurioje yra objektas.

(10 taškų)

Alhambra	Čičen Ica	Palmyra	Sigirija
Ankor Vatas	Jeloustonas	Persepolis	Sintra
Baganas	Kapris	Raudonasis fortas	Timoras
Balis	Maču Pikču	Santorinas	Uluru
Burdž Chalifa	<i>Oriental Pearl Tower</i>	Serengetis	Uždraustasis miestas

Turizmo objektas	Apibūdinimas	Šalis
Balis	Nedidelė sala tropikuose, kurią kasmet aplanko apie 5 mln. turistų. Saloje yra apie 10 000 šventyklų, daugiausia induistų	Indonezija
Uluru	Vienas didžiausių monolitų pasaulyje. Ši vieniša 350 m aukščio uola stūkso virš beribių pusdykumių platybių. Ji keičia spalvą dienos metu	Australija
Alhambra	XIV–XV a. rūmai, arabų architektūros šedevras. Ypatingu grožiu išsiskiria „Liūtų kiemas“ su fontanu ir puošnios „korinės“ lubos	Ispanija
Burdž Chalifa	Vis dar aukščiausi pasaulyje išliekantis dangoraižis, pastatytas dykumoje	JAE
Uždraustasis miestas	Imperatoriaus rezidencija, laikoma didžiausiu rūmų kompleksu pasaulyje (720 000 m ² ploto, beveik tūkstantis pastatų)	Kinija
Čičen Ica	Bene įspūdingiausias majų civilizacijos miestas su daugybe šventyklų	Meksika
Serengetis	Vienas garsiausių nacionalinių parkų. Jame galima pamatyti masines stambių laukinių gyvūnų migracijas	Tanzanija
Palmyra	Vieno garsiausių senojo antikinio miesto, klestėjusio II–III a. po Kr., griuvėsiai. Beveik tris kilometrus besitęsiančias šventyklas, arkas, kolonadas supa dykuma	Sirija
Santorinas	Įspūdingo grožio vulkaninė sala, kurią sudaro virš vandens styrančios kraterio–kalderos dalys. Tamsios vulkaninės uolienos kontrastuoja su akinamai baltais ant stačių šlaitų stovinčiais namais	Graikija
Ankor Vatas	Didžiulis IX–XV a. pastatytas induistų šventyklų kompleksas, khmerų architektūros šedevras, kuriame daug pastatų, kuriuos glemžiasi augalų šaknys	Kambodža

10 taškų, po 0,5 už kiekvieną objektą ir šalį

2. Kuriuos du lentelėje esančius objektus supa drėgnieji atogrąžų miškai? **(1 taškas)**
- Čičen Ica ir Ankor Vatas *po 0,5 už objektą*
3. Kuris lentelėje esantis objektas susijęs su mitu apie Atlantidą? Kaip jis su juo susijęs? **(2 taškai)**
- Santorinas
- Manoma, kad „dingusi“ Atlantida, tai – Kretos sala, kurių senieji miestai buvo sunaikinti cunamio, išsiveržus Santorino (Teros) ugnikalniui
4. Kuriam iš objektų šiuo metu iškilusi grėsmė išnykti? Kodėl? **(2 taškai)**
- Palmyrai
- Ją niokoja ir žada visiškai sunaikinti Islamo Valstybės radikalai
5. Kuris vienas lentelėje esantis objektas pateko į Naujų pasaulio stebuklų septintuką, kurį išrinko pasaulio gyventojai, o 2007 m. paskelbė „New Open World“ korporacija (New Open World Corporation, NOWC)? **(1 taškas)**
- Čičen Ica

1. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, tam tikros veiklos buvo priskirtos politinės veiklos sritims. Atsižvelgdami į valstybių sprendimo galimybes, reikiamose lentelės vietose įrašykite tris nurodytas sritis. Pateikite po vieną tokio priskyrimo priežastį. **(6 taškai)**

Politinės veiklos sritys: švietimas, užsienio prekyba, transportas.

Valstybės sprendimų galimybės	Politinės veiklos sritis	Priskyrimo priežastis
Bendrąją tvarką reglamentuoja ES	užsienio prekyba	ES nustato užsienio prekybos su trečiosiomis šalimis tvarką, muitus, dydžius
Valstybė šią sritį derina kartu su ES	transportas	Valstybės su ES derina tik tarptautinius transporto projektus
ES minimaliai reguliuoja šią sritį	švietimas	Lietuva gali savo nuožiūra formuoti švietimo sritį / gali vykdyti reformas jų nederinant su ES institucijomis

2. Lietuvai įstojus į ES, mūsų šalies gyventojai gali naudotis akivaizdžiais narystės privalumais. Tuo pačiu atsirado ir kai kurių problemų. Nurodykite po tris Lietuvos narystės ES privalumus ir problemas. **(6 taškai)**

Privalumai	Problemos
Laisvas asmenų judėjimas ES šalyse	Lietuva prarado dalį suvereniteto
Laisvas prekių / paslaugų judėjimas ES rinkoje	Išaugo emigracijos iš Lietuvos mastai
Galimybė gyventi / dirbti / studijuoti ES šalyse	Ekonominė krizė vienoje arba keliose ES šalyse atsiliepė ir Lietuvai
ES teikiama finansinė parama Lietuvos ūkiui	Lietuva priversta laikytis kai kurių ES reikalavimų, kurie ne visada naudingi mūsų šaliai (pvz., Ignalinos AE uždarymas...)
Didesnis dėmesys aplinkosaugai dėl griežtesnių reikalavimų	
Bendra valiuta (euras)	

2011 m. globalizacijos indeksas

Nr. / Šalis	KOF indeks- so vertė	Nr. / Šalis	Ekonominė globalizacija	Nr. / Šalis	Socialinė globalizacija	Nr. / Šalis	Politinė globalizacija
1. Belgija	92,60	1. Singapūras	96,80	1. Šveicarija	93,26	1. Prancūzija	98,43
2. Austrija	91,67	2. Liuksemburgas	93,11	2. Austrija	91,74	2. Italija	98,37
3. Olandija	91,17	3. Airija	92,93	3. Belgija	90,43	3. Belgija	98,13
4. Švedija	89,26	4. Malta	91,98	4. Kanada	89,46	4. Austrija	97,37
5. Šveicarija	88,98	5. Belgija	90,95	5. Olandija	88,91	5. Ispanija	96,62
6. Danija	88,96	6. Olandija	90,72	6. Danija	87,72	6. Švedija	96,30
7. Prancūzija	87,65	7. Vengrija	89,82	7. JK	87,16	7. Olandija	95,11
8. Vengrija	87,62	8. Estija	89,20	8. Prancūzija	86,30	8. Portugalija	95,08
9. Portugalija	87,28	9. Bahreinas	88,49	9. Švedija	85,80	9. Lenkija	94,90
10. Airija	86,45	10. Švedija	87,90	10. Slovakija	85,41	10. Kanada	94,64
11. Suomija	86,43	11. Kipras	87,62	11. Portugalija	84,89	11. Graikija	94,11
12. Čekija	86,33	12. Austrija	87,58	12. Vokietija	84,59	12. Danija	93,95

2016 m. globalizacijos indeksas

Nr. / Šalis	KOF indeks- so vertė	Nr. / Šalis	Ekonominė globalizacija	Nr. / Šalis	Socialinė globalizacija	Nr. / Šalis	Politinė globalizacija
1. Olandija	91,70	1. Singapūras	96,06	1. Austrija	91,30	1. Italija	97,53
2. Airija	91,64	2. Airija	93,08	2. Singapūras	91,15	2. Prancūzija	97,29
3. Belgija	90,51	3. Liuksemburgas	91,80	3. Šveicarija	91,10	3. Belgija	96,51
4. Austrija	89,83	4. Olandija	90,89	4. Airija	90,98	4. Austrija	96,37
5. Šveicarija	87,01	5. Malta	90,28	5. Olandija	90,77	5. Ispanija	95,99
6. Singapūras	86,93	6. JAE	88,39	6. Belgija	90,45	6. JK	94,95
7. Danija	86,44	7. Vengrija	86,85	7. Puerto Rikas	90,36	7. Švedija	94,65
8. Švedija	85,92	8. Estija	86,11	8. Kanada	89,26	8. Brazilija	94,31
9. Vengrija	85,78	9. Belgija	85,95	9. Kipras	88,21	9. Olandija	94,01
10. Kanada	85,67	10. Bahreinas	85,51	10. Danija	87,29	10. Šveicarija	93,41
11. Suomija	85,47	11. Mauricijus	85,23	11. Prancūzija	87,14	11. Kanada	93,17
12. Portugalija	85,08	12. Slovakija	83,63	12. JK	86,08	12. JAE	93,01

1. KOF globalizacijos indeksas atspindi pasaulio šalių globalizacijos lygį. Šis indeksas sudaromas iš trijų rodiklių, arba, kitaip vadinamų, indikatorių: *ekonomikos*, *socialinio* ir *politinio*. Palyginkite 2011 ir 2016 metų KOF globalizacijos indekso 12-tuką. Nurodykite, kaip per šį laikotarpį pasikeitė labiausiai globalizuotų valstybių pasiskirstymas žemynuose.

(2 taškai)

2011 m. labiausiai globalizuotos valstybės buvo tik Europoje, o 2016 m. atsirado ir Šiaurės Amerikoje bei Azijoje /

Pastaba: nurodžius valstybes, o ne žemynus – taškai neskiriami.

Nurodžius tik vieną žemyną – skiriamas 1 taškas

2. Paaiškinkite, kodėl 2011 metais tarp 12 labiausiai pagal KOF indeksą globalizuotų valstybių nebuvo Singapūro. (1 taškas)

Singapūro rodikliai 2011 metais buvo aukšti tik ekonominės globalizacijos dimen-
sijoje / atsidurti globaliausių šalių TOP 12 reikalingi visų dimensijų aukšti rodikliai

3. Kanada pagal ekonominės globalizacijos lygį 2016 metais buvo 34 vietoje. Kas lėmė tokį Kanados ekonominės globalizacijos rodiklį? (1 taškas)

Kanada taiko prekybos apribojimus /

Importuojamoms prekėms taikomi muitai

4. Kurie du JAV pastarieji politiniai sprendimai gali turėti neigiamos įtakos šios šalies globalizacijos lygiui? (2 taškai)

1) Nutrauktas susitarimas dėl Ramiojo vandenyno partnerystės (Trans-Pacific Par-
tnership, TPP) sutarties /

2) Sprendimas ženkliai riboti imigraciją (iš islamo šalių, planuojama siena su Meksi-
ka)

5. Išnagrinėkite karikatūrą ir atsakykite į klausimus.

- 5.1. Koks šios karikatūros ryšys su globalizacija? (1 taškas)

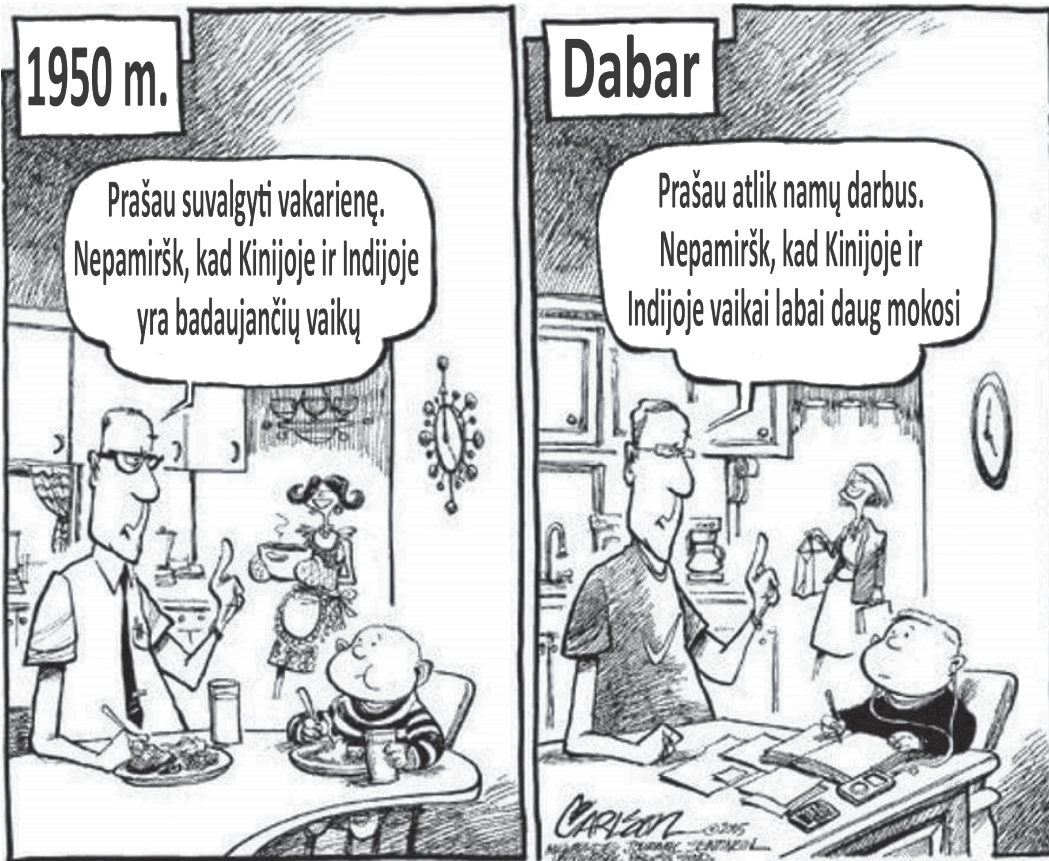
Visame pasaulyje galima nusipirkti
tokių pačių prekių / Tų pačių pre-
kių išplitimas visame pasaulyje /
Perkamos prekės pagamintos įvai-
riose pasaulio šalyse

- 5.2. Ką vaizduoja šios karikatūros herojus? (1 taškas)

Pasitenkinimas plačiu prekių iš viso pasaulio asortimentu / greitą prekių išplitimą
pasaulyje / sparčią globalizacijos plėtrą / vartotojiškumą

- 5.3. Koks paslaugų sektorius lėmė karikatūroje pavaizduoto proceso susiformavimą? (1 taškas)

Transportas / logistika

6. Išnagrinėkite karikatūrą ir atsakykite į klausimus.

6.1. Kokia yra pagrindinė šių dviejų piešinių palyginimo mintis?

(1 taškas)

Kad per daugiau kaip 50 metų iš esmės pasikeitė Vakarų šalių požiūris į Kiniją ir Indiją / Kinija ir Indija tapo ypač svarbiomis ir įtakingomis šalimis pasaulyje / Kinijos ir Indijos išsilavinusi darbo jėga konkuruoja su išsivysčiusiomis valstybėmis

6.2. Kuo dabartinis tėvo pamokymas sūnui siejasi su globalizacija?

(1 taškas)

Dėl išsilavinimo stygiaus Vakarų pasaulyje labai greitai konkurencinį pranašumą įgauna (gali įgauti) išsilavinusi darbo jėga iš Kinijos ir Indijos / Daugėja imigrantų iš Kinijos ir Indijos

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

ŽEMĖLAPIO UŽDUOTIS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

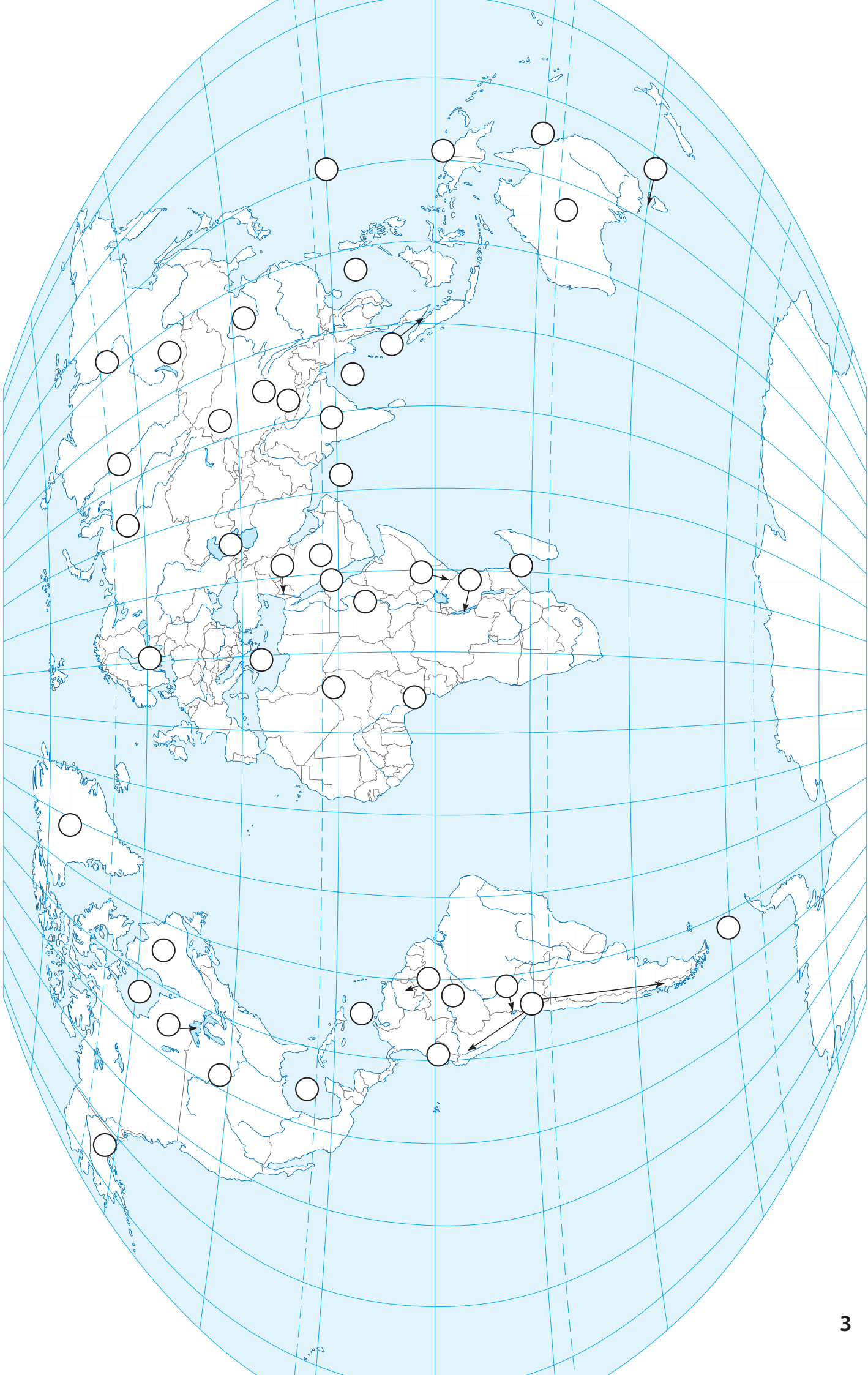

Žemiau pateikti 25 geografinių objektų apibūdinimai.

- Į lentelę įrašykite rekordų pavadinimus.
- Rekordus lentelėje atitinkančius skaičius į reikiamas vietas pasaulio žemėlapyje. Dėmesio! Apskritimėlių žemėlapyje daugiau nei objektų. Būkite atidūs!

Nr.	Geografinis objektas	Pavadinimas
1.	Aukščiausias plokščiakalnis	
2.	Aukščiausias ugnikalnis	
3.	Aukščiausias laivuojamas ežeras	
4.	Aukščiausi pasaulio kalnai	
5.	Aukščiausias krioklys	
6.	Aukščiausias Šiaurės Amerikos kalnas	
7.	Aukščiausias Afrikos kalnas	
8.	Didžiausias ežeras	
9.	Didžiausia dykuma	
10.	Didžiausia sala	
11.	Didžiausias pusiasalis	
12.	Didžiausia vidinė jūra	
13.	Didžiausia įlanka	
14.	Didžiausio ploto gėlo vandens ežeras	
15.	Druskingiausia Pasaulio vandenyno jūra	
16.	Giliausia vandenyno vieta	
17.	Giliausias ežeras	
18.	Ilgiausias gėlo vandens ežeras	
19.	Ilgiausia upė	
20.	Ilgiausia kalnų sistema	
21.	Ilgiausias sąsiauris	
22.	Ilgiausias koralinis rifas	
23.	Plačiausias sąsiauris	
24.	Vandeningiausia upė	
25.	Žemiausia sausumos vieta	

XXIX
Rajonų / miestų
geografijos olimpiada

GLOBALIZACIJA – TARP
GALIMYBIŲ IR IŠŠŪKIŲ

ŽEMĖLAPIO UŽDUOTIS

Dalyvio Nr. _____

2017 m. kovo 1 d.

Žemiau pateikti 25 geografinių objektų apibūdinimai.

- Į lentelę įrašykite rekordų pavadinimus.
- Rekordus lentelėje atitinkančius skaičius į reikiamas vietas pasaulio žemėlapyje. Dėmesio! Apskritimėlių žemėlapyje daugiau nei objektų. Būkite atidūs!

Po 0,5 tšk. už vieną teisingai pažymėtą objektą.

Nr.	Geografinis objektas	Pavadinimas
1.	Aukščiausias plokščiakalnis	Tibetas
2.	Aukščiausias ugnikalnis	Kotopachis
3.	Aukščiausias laivuojamas ežeras	Titikaka
4.	Aukščiausi pasaulio kalnai	Himalajai
5.	Aukščiausias krioklys	Anchelis
6.	Aukščiausias Šiaurės Amerikos kalnas	Denalis (Mak Kinlis)
7.	Aukščiausias Afrikos kalnas	Kilimandžaras
8.	Didžiausias ežeras	Kaspijos jūra
9.	Didžiausia dykuma	Sahara
10.	Didžiausia sala	Grenlandija
11.	Didžiausias pusiasalis	Arabijos
12.	Didžiausia vidinė jūra	Viduržemio
13.	Didžiausia įlanka	Bengalijos
14.	Didžiausio ploto gėlo vandens ežeras	Aukštutinis
15.	Druskingiausia Pasaulio vandenyno jūra	Raudonoji
16.	Giliausia vandenyno vieta	Marianų lovys
17.	Giliausias ežeras	Baikalas
18.	Ilgiausias gėlo vandens ežeras	Tanganika
19.	Ilgiausia upė	Nilas
20.	Ilgiausia kalnų sistema	Andai
21.	Ilgiausias sąsiauris	Mozambiko
22.	Ilgiausias koralinis rifas	Didysis barjerinis rifas
23.	Plačiausias sąsiauris	Dreiko
24.	Vandeningiausia upė	Amazonė
25.	Žemiausia sausumos vieta	Negyvoji jūra

